

ELLENGUATGE

Ànecs de riu

Correntment, parlem dels ànecs talment com parlem dels galls o dels conills, és a dir, com dels animals d'una espècie determinada, perfectament definida. En realitat, però, el mot *ànec* no té cap valor específic, perquè hi ha moltes espècies d'ànecs: segons *5Els ocells de les terres catalanes*, de Joaquim Maluquer, hi ha setze espècies diferents d'ocells, de la família dels anàtids, amb una denominació amb el mot *ànec* com a primer component, això és, completat per un determinatiu, com *ànec blanc*, *ànec canyella*, *ànec cual-larg*, *ànec grisè*, etc., als quals cal afegir d'altres espècies amb denominacions diferents, fins a formar un conjunt de vint-i-vuit espècies d'aquesta família, pròpies dels Països Catalans, és a dir, que hi viuen o que, si més no, s'hi poden observar amb una certa regularitat. Segons l'obra de Maluquer, *l'ànec collverd* (*Anas platyrhynchos*) és l'espècie més coneguda i constitueix l'arrel de totes les races conegudes. La Gran Enciclopèdia, que atribueix també a aquesta espècie la denominació catalana *ànec de bosc*, matisa l'afirmació de Maluquer en dir que d'aquesta espècie provenen la majoria de races domèstiques importants, llevat de l'ànec mut, l'ànec de Pequín i l'ànec corredor. Com veiem, doncs, la classificació i la nomenclatura dels ocells d'aquesta família, amb una gran varietat d'espècies i de races (és a dir, de varietats, algunes d'elles obtingudes per hibridació), ofereixen una notable complexitat.

Molt generalment, però, els ànecs són dividits en dos grans grups, sense cap relació amb la classificació científica: els ànecs domèstics, considerats per molts com els ànecs pròpiament dits, perquè són designats simplement *ànecs*, sense cap determinatiu (llevat dels que indiquen varietats), i els ànecs salvatges. Aquesta denominació general (aquí no podem dir genèrica) és la que trobem usada per la Gran Enciclopèdia (no sabem veure que Maluquer s'hi refereixi), però no ens consta que sigui usada popularment. Menys probables ens semblen encara, com a denominacions populars, *ànec ferèstec* (usada per la mateixa Enciclopèdia traduint el títol d'una obra d'Ibsen) i *ànec ail-vestre*. La denominació popular que hem recollit és *ànec de riu*, potser impropia, però comprovada recentment. Segons l'Alcover-Moll és una denominació específica, usada a Solsona, però és possible que la seva atribució a una espècie concreta hagi estat circumstancial.

Albert Jané